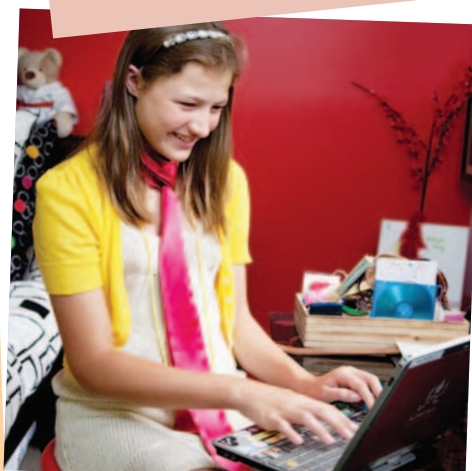
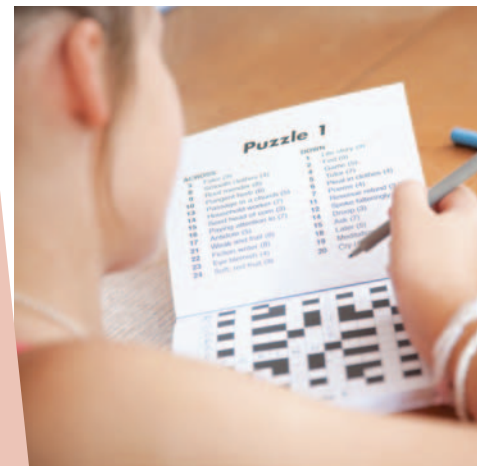

Корисни савети за описмењавање вашег детета

Од 3. до 6. разреда

Једнаке
могућности
за свако дете

Породице имају први и најтрајнији утицај на развој детета и код њега играју важну улогу у учењу.

Свом детету можете на много начина да помогнете да развија вештине говора, слушања, читања и писања кроз игру и свакодневне породичне активности.

У овој брошури се дају корисни савети о томе шта ви и други чланови породице можете да радите са дететом да би се оно описмењавало.

Укључивање детета у ову врсту активности на вашем матерњем језику, и на енглеском ако се осећате поуздано, може да буде врло корисно.

Ова брошура је на располагању преко интернета на енглеском и 23 друга језика преко вебсајта *Породице су партнери у учењу*: www.education.vic.gov.au/about/directions/familiesaspartners/schools/connecting.htm

Ко може да ми помогне?

Наставник вашег детета

Наставник вашег детета може да вас саветује о томе како можете детету да помогнете да се описмењава. Неке од тема о којима можете да разговарате са наставником су:

- успех који ваше дете постиже на задацима везаним за описмењавање;
- циљеви према којима ваше дете ради да би се описменило, и како можете да му помогнете да постигне те циљеве;
- стратегије које можете да користите да помогнете детету са оним што је њему тешко.

Интернет ресурси

Нови вебсајт владе Викторије *Connect-Primary* олакшава коришћење одличних образовних средстава на вашем кућном компјутеру, компјутерима у локалним библиотекама или можда у школи.

Посетите *Connect-Primary* вебсајт на:
<http://www.education.vic.gov.au/primary>

Странице на *Connect-Primary* вебсајту су прегледали наставници да би проверили да ли су прикладне за децу.

Не заборавите, ако користите вебсајте који нису наведени на *Connect-Primary* вебсајту, из безбедносних разлога никад преко интернета било коме кога не знате не треба да дајете своје личне податке, нпр. своје име или име и презиме свог детета, школу у коју дете иде, број телефона или адресу.

Ultranet је нови интернет систем који вам пружа информације о образовном развоју вашег детета у школи. То је државни, безбедан вебсајт који ученици, родитељи и наставници могу да користе преко интернета. Посетите *Ultranet* вебсајт на: www.education.vic.gov.au/about/directions/ultranet/benefits/parents.htm

Помозите свом детету да чита, пише и посматра

Омогућите читање и писање код куће:

Као читаоци и писци, деца ван школе и куће свакодневно истражују свет који их окружује.

Важно је да:

- покажете да сте заиста заинтересовани кад дете чита, пише и разгледа разне врста писања;
- вас виде да читате и пишете и да им кажете зашто ви читате и пишете;
- са дететом разговарате о томе како оно разуме ствари и да га подстичете да чита и пише;
- размењујете приче о породици и породичној историји и да га подстичете да разговара са старијим члановима породице;
- разговарате о телевизијским програмима или филмовима које сте заједно гледали;
- подстичете дете да направи сопствену библиотеку;
- разговарате о светским догађајима и да подстичете дете да размишља о различитим аспектима приче да би формирало сопствено мишљење.

Подстицање детета да чита и пише код куће

Уведите рутинско време за учење и обезбедите материјале који мотивишу писање:

- свеске за записивање идеја и осећања;
- компјутере и/или лептоп компјутере;
- фломастере, графитне оловке, флуоросцентне фломастере и хемијске оловке;
- речнике и лексиконе ради информација - могу да буду у виду књиге или преко интернета;
- интернет ресурсе, нпр. карте, енциклопедије, вебсајте за временску прогнозу.

Размењујте идеје о текстовима

Након што ваше дете прочита текст, подстичите га да о томе разговара.

Овде са даје пар предлога који можда одговарају интересима вашег детета:

- читајте о аутору или илустратору на њиховом вебсајту;
- пронађите и читајте још једну причу од истог аутора;
- пратите упутства из текста да бисте нешто направили, на пример, рецепт, прављење макета, савијање папира. Покушајте оригами (јапанско савијање папира). Погледајте преко интернета на <http://www.origami.com/index.html> за примере и упутства;
- цртајте или сликајте сцене или ликове из приче; нацртајте их преко интернета тако што кликнете на Draw линк на FUSE вебсајту за ученике основне школе;
- заједно читајте више чланака на исту тему да бисте се упознали са више ставова; разговарајте о различитим изнетим ставовима;
- гледајте филм базиран на књизи и упоредите их;
- изаберите илустрације за лик или место дешавања тако што кликнете на Images линк на FUSE вебсајту за ученике основне школе.

Постављајте детету питања

Постављањем питања помажете свом детету да:

- са вама подели ужитак читања и писања;
- боље разуме ликове или теме;
- развије осећај саосећајности са другима;
- развије сопствени систем вредности, начин размишљања и убеђења о свету;
- прошири своја искуства и знање о свету;
- развија машту;
- размишља о важним поентама из читаног текста.

Овде се наводе разна питања која вашем детету могу да буду постављена у школи. Нека од ових питања такође можете да укључите у ваш разговор о читању код куће.

- Како се зову личности?
- Где се радња дешава?
- Шта је лик урадио после тога?
- Шта се десило на почетку/крају текста?
- Шта мислиш како се лик осећао?
- Како би променио/ла крај?
- Како би описао/ла промене у ликовима/месту дешавања?
- Шта мислиш која је главна порука приче?
- Да ли можеш да је повежеш са неким другим догађајем или питањем?
- Да ли се слажеш са ставовима аутора?
- Које је твоје мишљење о поруци приче?
- Како би други људи ово другачије схватили?

Препознавање тешких речи

Важно је да се детету омогући довољно времена и начина за читање и писање дугачких или непознатих речи.

Пре него што детету кажете реч кад он или она чита, покушајте да му помогнете тако што:

- Тражите решење за значење речи у самој реченици.
- Боље размислите о тој речи. Да ли изгледа као нека друга реч коју дете зна?
- Да ли можете да разложите реч у мање делове?
- Да ли су речи пре и после те речи од помоћи?

Пре него што детету спелујете реч кад он или она пише, питајте:

- Да ли ово изгледа правилно написано?

Подстичите дете да нешто чита, пише и гледа са одређеним циљем. Овде се даје неколико предлога:

- читајте критику књиге или филма тако што кликнете на линк на *FUSE* вебсајту за ученике основне школе где дете може да напише своју критику;
- читајте, скупљајте, експериментишите са и пишите рецепте да би направили кувар;
- пронађите чињенице о свету тако што кликнете на *Find* линк на *FUSE* вебсајту за ученике основне школе;
- шаљите инстант поруке да заједно комуницирате са породицом и пријатељима;
- водите дневник у коме дете може да пише о догађајима, осећањима итд.;
- правите и пишите честитке;
- направите списак за куповину за рецепт за јело које ви и ваше дете хоћете на скувати;
- направите видео са својом критиком користећи веб камеру, или филм функцију на дигиталном фото апарату или мобилном телефону; гледајте снимке које су направила деца тако што кликнете на *Watch* линк на *FUSE* вебсајту за ученике основне школе;
- учланите се у *Wiki* да бисте читали и дали своје доприносе.

Породични пројекти

Искористите могућност да у читање и писање укључите целу породицу. Породични пројекти могу да буду:

- слање имејла пријатељима или члановима породице;
- коришћење вебсајта за дружење да бисте комуницирали са породицом и пријатељима;
- заједничко читање серије књига;
- заједничко читање упутства за нову ствар коју сте купили да бисте видели како се користи;
- снимање породичних догађаја или путовања у журналу или на интернет блогу;
- писање и глума представе за породицу и пријатеље;
- заједничко решавање укрштених речи, речи-слагалица, загонетки, игара са речима и квизова;
- заједнички одлазак у библиотеке и књижаре;
- заједничко снимање филма тако што кликнете на *Make a movie* линк на *FUSE* вебсајту за ученике основне школе;
- праћење карте или брошуре кад одете на излет, и читање распореда возње и информативних знакова на јавним местима.

Такмичење премијера Викторије у читању

Такмичење премијера Викторије у читању је изванредан начин да ученици Викторије унапреде читање. Ученици се подстичу да прочитају 15 или више књига да би постигли постављени циљ. У ово такође спадају и идеје за наслове књига. О Такмичењу премијера Викторије у читању погледајте <http://www.education.vic.gov.au/prc/default.htm>